

čijo. — Poverjeništvu UJU naj z vso silo deluje na to, da se v bodoče nepoklicane osebe absolutno ne vmešavajo več v naše zadeve, ker se držimo gesla: »Le čevlje sodi naj kopitar«, ne pa katerakoli nadutva vaška osebnost. Mera dosedanjih strankarsko-političnih eksponentov je prepolna, in segli bomo sami po represalijah, ako se ne preneha s tem načinom persekucij!

— skl. Kamniško učiteljsko društvo, 11. marca 1925 v Radomljah. Tovariš Ti-

Kulturno gibanje.

KMETIJSKI TEČAJ ZA UČITELJE.

Na osnovu odluke Gospodina Ministra Prosvete O. N. Br. 23.928 od 16. V. 1925. godine, a u sporazumu sa Gospodinom Ministrom Poljoprivrede i Voda, Odeljenje za poljoprivredu, Br. 15.129/II, 29. aprila 1925. godine raspisuje se stečaj za prijem 30 učitelja osnovnih škola, na poljoprivredni kurs sa teoretskom praktično-poljoprivrednom nastavom, koji će se održati u toku ovog školskog odmora na nižoj poljoprivrednoj školi u Adi (Bačka) a za vreme od 10. jula do 20. avgusta.

Učitelji, koji žele učestvovati na ovom tečaju, imaju podneti propisno taksiranu molbu III. Nastavnom Odseku Ministarstva Prosvete putem nadležnog nadzornika najdalje do 15. juna ove godine.

Učenicima na tečaju osigurace se putni trošak na teret državnog budžeta.

Učesnici tečaja imace zajednički stan u školskoj zgradi. Sem toga dobijace hranu u zajedničkoj menzi, koja će se naknadno odrediti, i koja će biti umerena obzirom na materijalne prilike.

Na ovaj tečaj primaće se prvenstveno oni učitelji koji uspešno rade na produžnim školama, kao i učitelji iz južnih krajeva.

Po ovlaštenju Ministra Prosvete
Načelnik

Odeljenja za Osnovnu Nastavu i Narodno Prosvetovanje:

Marković, m. p.

Opomba: Žal smo morali podroben načrt radi tesnoga prostora odložiti za prihodnjic.

POVERJENIKOM (ICAM) SLOVENSKE ŠOLSKE MATICE!

Šolsko leto se nagiba h kraju in mišliti je zopet treba na novo nabiranje članov Slov. Šol. Matice za leto 1925. Podpisani se obrača vsled tega do vseh Vas s prošnjo, da zastavite pri nabiranju letošnjih članov ves svoj vpliv ter privedete pod okrilje Slov. Šol. Matice slehernega tovariša in slehernu tovarišico v Vašem okraju. V to Vam nudijo najlepšo priliko društvena zborovanja v tekočem in prihodnjem mesecu. Istotako naj bi ne bilo nobene šole, osnovne ali meščanske, toliko v ljubljanski, kolikor v mariborski oblasti, ki bi ne bila članica tega našega za povzdigo slovenskega šolstva prekornega društva. V prihodnjih dneh se razpošljejo nove nabiralne pole; te naj se v vseh rubrikah skrbno izpolnijo ter dopošljejo podpisaneu najkasneje do pričetka novega šolskega leta. Vse podrobnosti so razvidne v brošuri »Slov. Šolska Matica v l. 1922. do 1924.« na str. 44., na kar še posebej opozarjam. — Pregled članov Slov. Šol. Matice v zadnjem stoletju (gl. str. 34. iste brošure!) kaže, da smo šli s številom članstva stalno navzdol. Tovariši (-ice) — poverjeniki(-ice)! Zajezite to padanje in dvignite Matične vrste, da bo mogla naša Šol. Matica pokazati baš letos ob svoji 25-letnici na čim častnejše število svojega članstva, da bomo lahko rekli kdaj pozneje ponosno: V jubilej-

ran je predlagal, naj društveni odbor prosi kakega strokovnjaka, ki bi nam priredil o priliki zborovanja knjigoveški tečaj. Na predlog tovariša Tirana se je sklenilo, da se vrši zborovanje meseca maja v Moravčah.

Tovariš Germek je predlagal sledeče: Kamniško učiteljsko društvo naj potom UJU poverjeništvu Ljubljana izposluje tudi za upokojece polovično vožnjo po vseh železnicah in parobrodih.

nem letu 1925. je bilo pod okriljem Slov. Šol. Matice zbrano vse slovensko učiteljstvo!

Pavel Plesničar, blagajnik Slov. Šol. Matice, Ljubljana, Komenskega ul. 8.

— ko **Pojasnila interesentkam počitniškega gospodnjakega tečaja.** Gospodnjaki tečaj bo trajal en mesec od 1. do 31. julija. Poučevalo se bo v kuhanju, splošnem gospodinjstvu, splošnem življenstvu, državnoznanstvu, higijeni. Ako se priklasi več kot 12 udeleženk, se bo vršil tudi pouk v šivanju. Po možnosti bodo predavanja iz vrtnarstva. Stanovanje bo v internatu »Mladika«. Troški za stanovanje in hrano bodo znašali za mesec približno 1100—1200 Din. Udeleženke naj prinesejo s seboj: 1. primereno lahko pralno obleko, 2. predpasnika, 2 beli čepici ali ruti, 2 kuhinjski cunji, 2 servijeti, pribor, postelino perilo. Pri glase je nasloviti na: Anica Likozar, Ljubljana, Dolenjska cesta 12.

Vestnik meščanskih šol.

— c **Ljubljanski odsek društva meščanskošolskih učiteljev** zboruje v soboto, dne 30. maja t. l. v risalnici meščanske šole na Jesenicah ob 9. uri dopoldne. Na dnevnem redu je predavanje g. oblastnega šolskega inšpektorja Westra: Podrobnosti o končnem izpitu na meščanskih šolah. Udeležba obvezna. — Načelnik.

— c **Za meščanske šole je izšel** »Spisek letnih in izpitnih ocen učencev (učenk) IV. razreda o končnem izpitu« (cena 2 Din za polo) in »Pravila o končnem izpitu na mešč. šolah ljubljanske in mariborske oblasti«. Po uradnih razpisih priredil Jos. Wester, inšpektor za srednje in strokovne šole. Cena 2 Din. Pri skupnem naročilu se dovoli 10% popust. Naroča se v »Učiteljski tiskarni«. Opozarjamo na današnji oglaš!

Splošne vesti.

— Še »Prosvetni biró«. Beograjski »Prosvetni biró« nam je poslal glede na našo notico »Prosvetni biró« v predzadnji številki nastopno pismo: U 19. broju »Učiteljskog Tovariša« od 14. maja ove godine uprava Prosvetnog Biróa našla je neumesan prekor od uredništva i neblagodarnost gde. M. K. L. učiteljice iz B. Prekor je došao svakojako iz neobaveštenosti ili nerazumevanja svojih prava prema privatnim ustanovama, koje vrše svoju klijenturu uz izvesnu solidnu nagradu. Biró je kao privatna ustanova svojim pismom od 30. V. ove godine izvestio gđu M. K. L. samo u njenu sopstvenu korist po predmetu njene nepotpune žalbe i da joj razume se ako želi Biró može ovaj posao svršiti u dva pravca uz honorar od 200 odnosno 400 Dinara. Biró ju nije primoravao niti gonio silom, da mora ovaj posao njemu poveriti, već ako hoće i želi. I sada gđa M. K. L. u mesto, da se zahvali Biróu na ovom kapitalnom saznanju, što svakojako dotle nije o svom predmetu ništa znala, ona se obrača zglasilo — Učit. Tovarišu — organu Poverj. UJU u Ljubljani i traži zaštitu. To je najblaže

rečeno netaktnost. Gđa je mogla, kad je saznela za ovaj predmet, naći koga, koji bi joj ovaj posao i besplatno svršio. Prosvetni Biró kao privatna ustanova ima svoj program sa jasnim odredbama za sve poslove, a koje vrši uz solidnu nagradu o čemu ima mnogobrojna priznanja od svojih klijenata. Uprava Biróa žali što je uredništvo bezrazložno i nezasluzeno uputilo prekore »žigosanja« na njegov rad. Uredništvo ili Poverjeništvu je moglo uputiti gđu na učiteljsku organizaciju ili joj naći lice, koje bi joj ovaj posao besplatno svršilo, a ovako nemože se dopustiti da se ma za čiji račun rad Prosvetnog Biróa ovim putem tretira. U interesu morala i ugleda ove solidne ustanove, uprava Prosvetnog Biróa moli uredništvo, da u narednom broju na istom mestu pusti ovo pismo kao ispravku i odgovor »Učit. Tovarišu«. S poštovanjem za: Prosvetni Biró, Markenzijska 40. Beograd. Članovi: Podpisli.

Iz tega pisma je razvidno, da se naša tovarišica ni obrnila sama na Prosvetni biró u Beogradu, temveč je pisarica iz lastne inicijative ponudila našim članicima posredovanje v njeni zadevi »uz solidnu nagradu«, kar nam odkriva zelo ozke in čudne stike med to privatno ustanovo in Državnim svetom in kar postavlja celo zadevo v še slabšo luč. In k takemu »kapitalnom saznanju« naj se mi naša tovarišica celo »zahvali«! Ponovno smatramo za našo dolžnost, da »u interesu morala i ugleda« ožigosamo poslovanje tega »Prosvetnega Biróa« in očuvamo naše člane v njihovo »sopstvenu korist« pred tako — solidno nagrado. Podpisli članov tega »Prosvetnega Biróa« smo za enkrat iz taktičnosti izpustili, smatramo, da je izkazovanje te vrste kolegijske uslužnosti zelo umazano, da ne rabimo hušjih izrazov.

— **Tovarišem v Prekmurju.** Za 6. junija t. l. napovedana slavnost odpade radi nepremagljivih ovir ter se vrši v zamišljenem obsegu meseca oktobra. — Tajnik Dujc.

— **Za šolska upraviteljstva so izšla polmesečna poročila o staležu učiteljstva,** ki so predpisana z odlokom velikega župana in o čemer morajo poročati šolska upraviteljstva pozitivno ali negativno vsakega 1. in 15. v mesecu. Tiskovine obsegajo pozitivno ali negativno poročilo in služijo za oba slučaja. Cena izvodu 0.50 Din. Naroča se v Učiteljski tiskarni v Ljubljani.

— **Potni listi za dijake v inozemstvu.** Minister za prosveto je izdal naredbo, po kateri se dijakom do 18. leta ne smejo izdati potni listi za inozemstvo brez ministrovega dovoljenja. Za vse dijakom izdane potne liste je treba voditi matičen seznam. Evidenco imajo voditi podrejene šolske oblasti.

— **Na višji pedagoški šoli v Zagrebu** je imenovan za asistenta dr. Franjo Žgeč, učitelj osnovne šole v Prevaljah.

— **Kongres za pospeševanje etične kulture.** Meseca avgusta se bo vršil po inicijativi tamkajšnjega lista »Uzgajatelj« v Sarajevu kongres za pospeševanje etične kulture, na katerem se bo razpravljalo vprašanje etične kulture, a zlasti moralne vzgoje in duševnega zbljevanja ljudi. Priprave so v polnem teku in je prijavilo svojo udeležbo že lepo število interesentov, zlasti profesorjev in učiteljev. Odbor bo poskrbel, da dobe udeležniki četrtinsko vozno ceno na železnicah in brezplačno stanovanje v Sarajevu. Poblizja pojasnila daje uredništvo »Uzgajatelja« v Sarajevu.

— **Učiteljstvo mokronoškega krožka** se tem potom uljudno obvešča, da sem vsled raznih zaprek za junij določeno

zborovanje primoran preložiti na jesen. — Št. Janž, dne 23. maja 1925. — V. Berce, t. č. predsednik.

— **Zahvala.** Višji razredi drž. osn. šole kralj. SHS v Črnomlju so priredili 19., 20. in 21. t. m. majniški izlet na Sušak. Dolžnost mi je, da se v imenu otrok zahvalim »Komisarijatu za vizume na Sušaku«, ki nam je izposlovalo dovoljenje za Reko. Isto tudi za naklonjenost »Jadranske paroplovitbe«. — S. Mrovlje, učit. vod. izleta.

— **Smrtna kosa.** Smrt neizprosno kosi v naših mladih vrstah in seka po naših najboljših. V starosti komaj 20 let je dne 12. t. m. umrla pri svojih starših v Petrovčah po večmesečni težki bolezni učiteljica gđ. Ljudmila Kovačeva. Lansko leto je z odličnim uspehom dovršila državno žensko učiteljsko v Mariboru, kjer je bila v vseh letnikih vzorna kandidatinja, katero so cenili vsi njeni profesorji in vzljubile njene tovarišice. Bila je nadarjena, vzorno marljiva in idealna učiteljica, ki ji, žal, ni bilo dano čakati sadov njenega truda. Po dvo-mesečnem službovanju v Odrancih v Prekmurju se je po težkem prehladu morala vrniti na dom v skrbne materine roke, ki so ji požrtvovalno stregle do zadnjega vzdihla. Vsa materina skrb in očetovo prizadevanje nista mogli ustaviti usodnega trenutka, ni se ji izpolnila vroča želja, pohiteti na zelene trate in med rožice pomladanske. Belih cvetk so ji nasuli na mrtvaški oder, z zelenimi vencami so ji okrasili zadnji dom. V četrtek, 14. t. m. jo je na njeni zadnji poti spremlilo mnogobrojno občinstvo, bližnji in daljnji tovariši in tovarišice ter na čelu spreveda petrovska šolska mladina z učiteljskim. Pri odprtem grobu se je poslovil od pokojnice šolski upravitelj tov. R. Wudler, šolarski pevski zbor Petrovski pod vodstvom tov. Kotnika pa ji je zapel »Gozdič je že zelen«. In solze, v katerih so se poslavljali zlati solnčni žarki, so škropile grude, ki so zagrmile zadnji dom tovarišice Ljudmile Kovačeve. Vzorno, marljivo in idealno tovarišico ohranimo vsi, ki smo jo poznali, v najlepšem spominu.

— **»Zbori«. Mesečna revija za novo zborovsko glasbo.** Urejuje Zorko Prelovec, izdaja pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. Peta številka prinaša dva zbora Ivana Ocvirka, in sicer moški zbor »Sjajiš sunašče« ter mešan zbor »Moja pomlad«. Oba sta lahka in namenjena podeželskim zborom. »Zbore« vsem pevskim društvom in prijateljem petja toplo priporočamo v naročbo.

— **Vsem tovarišem in tovarišicam, včlanjenim v mariborskem okrajnem učiteljskem društvu.** Do našega prihodnjega učiteljskega zborovanja dne 6. junija t. l. v Framu preštudirajte pevke in pevci nastopne mešane zборе — iz I. Mohorjeve pesmarice: št. 46., 52., 58., 62., 64., 65. ter iz II. Mohorjeve pesmarice: št. 32., 33., 34., 36., 37., 41., 42., 47., 48., 53., 57., 63., 66., 69., 70., 73., 79., 81. — Tovariši pevci naj še posebej preštudirajo sledeče moške zборе — iz I. pesmarice: št. 3., 5., 7., 17., 20., 25., 29., 32., 33., 34., 36. in iz II. pesmarice: št. 2., 3., 5., 6., 7., 9., 23., 24., 25. in 29. — Res je število pesmic precejšnje a so to večinom narodne ali ponarodele, ostale pa tudi splošno znane pesmi. Prinesite seboj pesmarice in pa — sigurne glasove pod zeleno Pohorje! Zdravo! — M. V., pevovodja.

Imenovanja in napredovanja.

— i Učiteljska nameščenja in upokojitve. Namešчени so: za stalno učiteljico v Gornji Šiški Angela Gregorič-Mandelj,

Nove tiskovine.

Za učitelje.

Prošnja za povišico	Din —75
Uverjenje o službeni dobi	—50
Rešenje	—50
Seznam za znižano vož. obr. A (aktivni)	—50
„ „ „ „ „ B (upok.)	—50
„ „ „ „ „ C (druž. čl.)	—50

Za dijake.

Dijaške legitimacije za znižano vož. Din 1—	
Pravila o končnem izpitu na mešč. šolah	2—
Pravila o nižjem in višjem teč. izpitu na srednjih šolah	5—

Za osnovne, meščanske, srednje šole upravitelje in nadzornike.

Polugodišnji izveštaj	Din 8—
Spisek letnih in izpitnih ocen učencev (učenk) za meščanske šole o končnem izpitu. Pola	2—
Spisek letnih in izpitnih ocen učencev (učenk) o nižjem teč. izpitu na sred. šolah	2—
Polmesečna poročila o staležu učiteljstva (tudi negativna)	0-50

Naroča se v Učiteljski tiskarni v Ljubljani.

NAJNOVEJŠE SLIKE

Nj. Vel. KRALJA ALEKSANDRA I.

v formatu 40 x 50 cm z lastnoročnim podpisom kraljevim v faksimilu ima v zalogi

KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE LJUBLJANA, Frančiškanska ul. 6.

CENA SLIKI DIN 40.—.